

характеризують економічний потенціал підприємства і результати його роботи за попередній період. Однак в Україні дана модель не може бути застосована, так як розрахувати відношення ринкової вартості звичайних і привілейованих акцій до балансової оцінки позикового капіталу (короткострокового і довгострокового) абсолютно неможливо. Інші факторні моделі: шкала Бівіра, формула Du Pont, моделі Лиса, Тишоу, Таффлера дають вельми приблизну оцінку ступеня близькості банкрутства.

В Україні прикладом державної методики діагностики кризового стану є «Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства», затверджені наказом Міністерства економіки. Вони передбачають ідентифікацію стану неплатоспроможності підприємства та визначають правила прийняття рішень стосовно економічних ознак фіктивного банкрутства, приховування банкрутства та доведення до банкрутства, завершення санаційних процедур. Найбільш поширеним методичним підходом до діагностики стану та загрози банкрутства є коефіцієнтний підхід, який передбачає використання певного переліку спеціальних фінансових коефіцієнтів-індикаторів стану підприємства - відносних показників, що розраховуються шляхом порівняння між собою певних абсолютних показників господарсько-фінансової діяльності.

І.Є. Волошенюк (*ХДУХТ, Харків*)

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

У податковій системі України поданий комплекс різноманітних податків, які властиві різним країнам світу. Однак, значну кількість податків не можна оцінювати однозначно, оскільки не всі податки однаково затребувані для суспільно-економічного розвитку. Реалізація кожного податку має відповідати реальним можливостям і потребам не лише держави, а й їх платників, від чого залежить функціональне призначення податкової системи країни та що позначається на процедурі податкового регулювання. Перевантаження кількістю податків спричиняє викривлення їх функцій, що негативно позначається на всій системі оподаткування із погіршенням економічних умов, в яких організуються податкові відносин та

здійснюється податкове регулювання.

Як показали проведені дослідження, податкова система в Україні відрізняється ускладненим адмініструванням, що обґрунтовується шкалою «Paying Taxes» (107 місце з 189 країн) рейтингу «Doing Business» Світового банку [1]. За даними системного звіту [2], Рада бізнес-омбудсмена, починаючи з травня 2015 р., отримала 585 скарг від компаній і організацій на роботу державних органів, а також ініціювала розслідування за 342 зверненнями, з яких 43 % надійшло щодо роботи органів Державної фіскальної служби [2], яким висловлюють довіру лише 17 % громадян [2].

Класифікація податків та зборів за формою оподаткування передбачає розподіл податкових платежів на прямі та непрямі, що дозволяє співставити процеси юридичного виконання податкового обов'язку та фактичної сплати податку. Відповідно до прямої форми, юридичний платник є суб'єктом податкових відносин, на якого здійснюється податкове навантаження. За непрямой форми оподаткування відбувається диференціація юридичного та фактичного платника податку. Непрямі податки наперед призначені для перекладання, а прямі податки залишаються на тих, на кого вони покладені. Країни, що входять до організації економічного співробітництва та розвитку, керуються класифікацією податків, що складається з таких груп: податки на доходи та прибутки; внески до фонду соціального страхування; податки на власність; податки на товари та послуги; інші податки, відповідно до економічного змісту об'єкта оподаткування: доходи та майно.

Як відомо, податки є основним джерелом для бюджету, а розмір податкових надходжень дозволяє регулювати суспільно-економічний розвиток. У 2016 р. розмір податкових надходжень склав 599,2 млрд. грн., що на 91,6 млрд. грн. (на 18%) більше, порівняно із відповідним показником у 2015 р.

В Україні наразі одним із основних способів розвитку бюджету є непряме оподаткування. Ефективність непрямих податків у фіскальному аспекті полягає в тому, що вони оподатковують споживання, а отже, використовуючи ці податки, можна реалізувати керівний вплив щодо структури попиту.

Підвищення значення непрямого оподаткування є тенденцією податкової сфери України, зокрема, якщо у 2015 р. щодо 2014 р. податкові надходження до Зведеного бюджету України зросли на 38,1 %, то непрямі податки – на 47,2 %, а отже, питома вага непрямих податків у структурі податкових надходжень збільшилась з 53,5 % у 2014 р. до 57,0 % у 2015 р.

Таким чином, суть і роль кожного податку характеризується

його приналежністю до певної групи класифікації податків. Завдяки їх класифікації доступна реальна картина щодо функцій податків, їх позиціонування в податковій політиці держави, зважаючи на ідентифікацію впливу на суспільно-економічний розвиток суспільства.

Сучасна модель податкової системи сьогодні отримала суттєвий розвиток та розроблена як комплекс методів, інструментів і об'єктів оподаткування із регулюванням ставок податків, строків їх сплати, контролем за виконанням податкових зобов'язань. Модель податкової системи розробляється як наслідок податкових реформ, що спрямовані на оптимізацію оподаткування та гармонізацію податкових відносин. Серед різних напрямів змін найбільш ефективними визначаються наступні пропозиції, орієнтовані на ефективність податкових реформ: комплексний характер реформи (інтеграція з іншими реформами, зокрема, антикорупційною, бюджетною, пенсійною тощо) для створення всеосяжної програми підтримки змін і перетворень; узгодженість із суб'єктами податкових відносин для гармонізації податкових реформ без радикальних змін та сприяння розвитку економіки; наукове обґрунтування податкових реформ із детальною оцінкою ймовірних ризиків і потенційних вигід; своєчасність податкових реформ; орієнтованість на зниження податкового навантаження для досягнення консенсусу в суспільстві, економіці та державному регулюванні.

Література:

1. Doing Business 2017: Україна залишиться в сьомому десятку рейтингу [Електронний ресурс]. Режим доступу: goo.gl/TtroHy. (дата звернення: 28.03.2017).
2. Річний звіт Ради бізнес-омбудсмена за 2015 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: goo.gl/5icstuk. (дата звернення: 28.01.2016).

Л.Д. Воробйова, канд. тех. наук, доц. (*КрНУ, Крменчук*)

Т.В. Якимець, магістрант (*КрНУ, Крменчук*)

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкових відносин успішна діяльність підприємств передбачає обов'язкове володіння потрібною інформацією, що забезпечуватиме оперативне й стратегічне планування розвитку